

ŠTAI KAIP

Nori gražinti skolas.
Klaipėda seks Dancigą.
Komunistai meluoja.
Triborough tiltas.

Londono „Observer“ redaktorius p. J. L. Garvin rašo, kad angliai tol nemanė mokėti skolų Amerikai, kol jautėsi saugūs ir nepriklausomi. Bet dabar jie Prancūzijos apieiti, Italijos paniekinti, kas žino, kaip greit gali kilti naujas baisenis karas, ir Amerikos reikmenys karui bus labai reikalingi. Todėl p. Garvinas ir sako, kad Britanija greit susitarė dėl senos skolos, kad galėtų pirkti amunicijos. Bet kaip? Nauja, dar didesne paskola Amerikoje. Prancūzijos premjeras irgi taip mąsto... Skolininkai bus priversti atmokėti skolas, kad vėl galėtų skolintis.

The Norfolk - Virginian Pilot rašo editoriale, kad vokiečiai ruošia Dancigę coup d'etat. Dancigę laisve remia šienų koridoriaus gyvybė. Dėlko lenkai ramūs? Ar tik nėra tarp jų sutarties — quid pro quo? Juk Lenkija privertė Santarvę Taikos konferencijoje duoti jai koridorių ligi jūrų ir atskirt Dancigą nuo Vokietijos. Dabar ji mažiau susirūpinusi nei Tautų Lyga. Editorialis toliau nurodo, jog Klaipėda seks Dancigą, o Aukštoji Silėzija — Klaipėdą. Ligi 1942 metų, kada nepuolimo sutartis Vokietijos su Lenkija užsibaigs, mūsų manymu lenkai ir Gdynią atiduos vokiečiams už Klaipėdą. Tautų Sąjunga yra bėgė ir tolyn vis eina silpnyn. Mažosios tautos negali remtis Santarve. Lietuva turi ieškotis draugų kaimynuos.

Jungtinės Valstybės yra kapitalistinė šalis. Komunistai tvirtina, kad 4 nuos. turto, o kiti 96 nuos. turi tik 13 nuos. šalies turto. Vadinasi, iš 245 milijonų dolerių (kas sudaro visą Amerikos turto) darbininkai valdo tik 32 milijonus. Statistikos šia melagystė sukurta. Amerikoje 10 milijonų šeimų turi savo namus 38 milijonų vertės. Šeši milijonai ūkininkų turi 32 milijonų vertės, aštuoni milijonai statybos bei paskolų dalininkai turi 8 milijonus. Dvidešimt milijonų automobilių savininkų turi 8 milijonų vertės. Dvidešimt keturi milijonai turi bonų ir biržos vertybių už 62 milijonus. Šešiasdešimt trys milijonai turi apmokėtas apdraudas už 20 milijonų. Keturiasdešimt keturi milijonai turi bankuose indėlių ligi 24 milijonų. Milijonas smulkių prekybininkų turi tarp 1 tūkstančio ir 15 tūkstančių dolerių turto, kas siekia ligi 4 milijonų vertės. Todėl 85 nuos. piliečių turi 196 milijonų vertės turto, ir tik 5 nuosimtis turi 20% viso turto. Tai tokia yra kapitalistinė Amerika.

Pereitą šeštadienį atidarytas Triborough tiltas New Yorke. PWA išleido statybai 44 mil. 200 tūkst. dolerių. San Francisco tiltas viršins savo didybę ir kainą šį tiltą. San Francisco Bay tiltas kaštuos vyriausybei 75 milijonus dolerių. Triborough tiltas yra vienas ilgiausių Amerikoje. Jis turi vieną kil-

Europos Valstybes Sudaro Sąjungas

LENKIJA PATAIKAUJA DANCIGO NACIAMS

Prancūzija apleidžia Angliją, kad patraukus Italiją

Vokietija stiprina savo politinį frontą

VIENA. — Vokietijos padaryta drauginga sutartis su Austrija turi didelės politinės reikšmės Europai. Iš šios sutarties pasireišk galinga politinė sąjunga, kurią sudarys Vokietija, Italija, Austrija, Vengrija ir Lenkija, su panti Čekoslovakiją iš visų šonų. Hitleris atsisakė Austrijos, kad apsidirbus su Čekoslovakija, atgaunant kai kuriuos prieš pasaulinį karą Vokietijai priklausiusius plotus. Rumunija ir Jugoslavija irgi susirūpinusios. Bet ypač tenka susirūpinti Lietuvai, na ir Lenkijai.

Sakoma, kad Vokietija nori ne tik atgauti karo laiku prarastas teritorijas, bet ir pakirsti Prancūzijos įsigalėjimą centriniėje Europoje. Dėl tokios Hitlerio politikos labai džiaugiasi Mussolinis, bet nerimauja Prancūzijos politikai. Tačiau yra manoma, kad ilgai hitlerininkų ir austrų vienybė netęsės dėl daugelio priežasčių.

LENKAI SUSITARĘ SU DANCIGO NACIAIS

BERLYNAS. — Iš patikimų šaltinių patirta, kad Lenkija jau sutarusi su Dancigonai vadais, kad ateityje neturėtų tarpusavių ir tarp tautinių nesusipratimų.

Lenkija pareiškusi noro, kad šiuos sutarimus suėmus sutarties rėmais ir pačią sutartį įregistravus T. Sąjungoje.

Bet naciai sako, kad pakanka „dženteloniško“ sutarimo ir yra priešingi turėti ką nors bendra su T. Sąjunga.

PRANCŪZAI NEBEGELBES ANGLAMS

PARYŽIUS. — Prancūzijos socialistų vyriausybės pastangomis atsauktas Prancūzijos pasižadėjimas gelbėti Anglijai Viduržemio jūroje prieš Italiją. Apie tai oficialiai painformuota Anglija ir Italija. Prancūzija turi ieškoti draugingumo Italijoje, nes iš Vokietijos kyla naujas pavojus.

BALDWINAS Kviečia POETUS Į TALKĄ

LONDONAS. — Anglų ministras pirmininkas Stanley Baldwinas pareiškė, kad tai kai labiau reikalingi poetai, negu chemikai. Jis kviečia poetus paremti pasaulio taikos reikalą.

nojamą dalį per Harlem upę 310 pėdų ilgio ir 93 pėdų pločio (didžiausia pasaulyje). Tiltas buvo sumanytas jau prieš 20 metų, bet darbas pradėtas tik 1929 m. Taip amerikiečiai drąsiai imasi gigantiškų darbų. Netrukus bus atidarytas ir San Francisco Bay tiltas.

PRADĖTA STATYTI PEDAGOGINIO INSTITUTO RŪMAI

Jau pradėti statyti Pedagoginio instituto rūmai Klaipėdoje. Pedagoginiam institutui žemės sklypas nupirtas Smilties gat. Graži vieta, pamiškėje, netoli jūros. Ligi spalio mėn. statyba numatoma baigti. Atsieis 280 tūkstančių litų.

STATOMI „LIETŪKIO“ SANDĖLIAI

„Lietūkis“ Klaipėdos uoste stato didelius sandėlius Juose tilps apie 10 tūkstančių tonų javų.

TŪKSTANTIS MOKSLIEVIŲ PAJŪRYJE

Šiais metais gausiai lankomas Klaipėdos pajūris. Daugiausia lankosi moksleiviai. Nėra tos dienos, kad nebūtų ekskursijos. Per gegužės ir ligi birželio mėn. 15 dienos Klaipėdoje iš įsiregistruosiu pajūri aplankė vien iš mokyklų 669 asmenys.

PAKLYDO LENKŲ LĖKTUVAS

Lenkų lėktuvus, paklydęs aplink klubo lenktynių metu, buvo nusileidęs Lietuvoje ties Simnu. Lėktuvą valdė moteris Čižovska. Lėktuvas ir lakūnai per Vokietiją gražinti Lenkijon.

RAUPSUOTŲ VALSTYBĖ

Pietų Chinijoje įsteigta nauja raupsuotų valstybė. Jos dydis 185 kvadr. kilometrai. Iš šio ploto raupsuotiesiems nevalia niekur išeiti, nei sveikiesiems įeiti. Raupsuotuosius valdo vienas kunigas vienuolis. Jam pagalbon bus atsiųsta keletas gydytojų ir padėjėjų.

BRAZILAI LIETUVON

Rugpjūčio mėn. esą Lietuvon rengiasi atvykti iš Brazilijos apie 300 braziliečių, kurie kasmet daro tolimas keliones. Aplankę Lietuvą, jie keliaus į kitas vietas.

NUŠAUTAS ISPANIJOS MONARCHISTŲ VADAS

MADRIDAS. — Jose Calvo Sotelo, monarchistų vadas ir buvęs Ispanijos min. kabineto narys, nušautas ir lavonas pamestas kapinėse. Spėjama tai radikalų darbas.

ETIOPAI VĖL KOVOJA ITALUS

ROMA. — Italų spauda prisipažino, kad netoli Addis Ababa etiopų gaujos užpuolusios Prancūzijos geležinkelio liniją, kurios dalį išardė ir nukirtė telegrafų laidus. Italų kariuomenė per visą naktį daug dirbusi, kol išblaškė etiopus.

BAHERIN VALDONAS ANGLIJOJ

LONDONAS. — Pirmą kartą Anglijon atvyko Baherin salos šachas sir Samuel Ibu Isa al Khalifa. Jo valdoma Baherin sala yra turtingiausia brangiais perlais pasaulyje. Šachas vien už žuvavimo koncesijas kasmet gauna 7 mil. 500 tūkst. dolerių. Šachas Khalifa save laiko Anglijos protektoriate, bet Persija sako, kad ta sala priklauso jai. Dėlto šachas gali įsivelti į konfliktą, nes Anglijai, kuri dabar aliejų perka iš Persijos, labai rūpi Baherin sala, kurioje rasta turtingiausi aliejaus šaltiniai. Anglijos karal. šachą pakėlė į Indijos imperijos kunigaikščius. Tas šachą, žinoma, dar labiau vilioja būti Anglijos imperijos piliečiu.

SUSTABDYS ŽYDŲ IMIGRACIJĄ Į PALESTINĄ

LONDONAS. — Dėl neramumų spėjama Anglijos valdžia laikinai sustabdyti žydų imigraciją į Palestiną, nes to arabai reikalauja ir dėl to kelia maištus Palestinoje.

ITALAI UŽDARĖ AMBASADŲ RADIO STOTĮ

WASHINGTON. — Valsybės sekretorius Hull paskelbė, kad 15 dienų italai uždarė Amerikos ambasados radio stotį Addis Ababoje. Taip jau uždarytos Vokietijos, Prancūzijos ir Anglijos ambasadų radio stotys.

PRANCŪZIJOS DIDELES RIAUSĖS

PARYŽIUS. — Prancūzijai minint Bastilės dieną, šiomet, įsigalėjus radikalams, ši šventė praėjo nepaprastai triukšmingai.

Bastilės diena išpuola liepos 11 d. Bet radikalai pradėjo minėjimą dieną anksčiau ir baigė porą dienų po to. Ta proga įvyko daug riaušių ir kruvinių susirėmių ir kituose miestuose.

Sukeltas didelis streikas ginklų fabrikuose St. Etienne, kur streikininkai pasilikę fabrikuose. Vyriausybė pasiryžusi prieš streikininkus kovoti, kad juos iškeltų iš fabriky. Komunistai priešingi tam.

LIET. ŠAULIŲ SĄJUNGOS SUKAKTIS

Birželio 27 ir 28 dd. Kaune buvo iškilmingai atšvęsta Šaulių Sąjungos 17 metų sukaktis.

BOLIVIJAI TRŪKSTA DARBININKŲ

LA PAZ, Bolivija. — Bolivijoje jaučiamas didelis darbininkų trūkumas. Už tai valdžia suregistruos visus nuo 18 iki 60 metų amžiaus ir juos verstina pristatys prie darbo.

Darbininkų trūkumas atsirado todėl, kad Gran Chaco karo veteranai, kurie dabar gauna pensijas, iš kurių galės gyventi, atsisako dirbti. Bet ir jie bus pristatyti prie darbo.

LIETUVOJ NERAMUMAI

KAUNA (Havas). — Už prieš vyriausybę bruzdėjimą ir neramumų kėlimą, teismas nuteisė mirti 10 suvalkijos ūkininkų ir 3 kalėti iki gyvos galvos sunk. darbų kalėjime. Šis įvykis rodo, kad ūkininkų bruzdėjimas nesustojes.

LENKAI „DAUG ŽINO“ APIE V. V. SĄJUNGĄ

KROKAVA. — Lenkų laikraštis „Ilustrowany Kurjer Codzienny“ rašo apie prieš valstybinę lietuvių veiklą Lenkijoje ir įrodinėja, kad antilenkiškasis vėjus Lenkijos respublikoje esąs vedamas Vilniui Vaduoti Sąjungos, kuri turinti 550 skyrių su keliomis dešimtimis tūkstančių narių. Lietuvos vyriausybė remianti tą sąjungą milijonais litų.

Prieš 4 metus VVS-ga sukurusi vadinamąjį Vilniaus Geležinį Fondą, į kurį per 3 metus surinkta du milijonai litų, daugiausia iš lietuvių išėivių Amerikoje.

Sąjunga dalinanti vadina mus pasus į Vilnių, slaptaip pardavinėjamas Lenkijoje po vieną žlotą. Be to, ji vedanti Lenkijos peikimo ir žeminimo veiklą užsieniuose, o taip pat duodanti materialinės paramos tautinėms mažumoms Lenkijoje. Tos Sąjungos branduolys — legališka gyvuojas Vilniuje Lietuvių Tautinis Komitetas.

„Ilustrowany Kurjer Codzienny“ reikalauja, kad ši komiteta vyriausybė likviduotų. Tai paprasta lenkų giesmelė, po kurios vėl prasi-dės areštai ir bausmės.

ROOSEVELTAS ATIDARĖ TRIBOROUGH TILTĄ

Prez. Rooseveltas liepos 11 d. iškilmingai atidarė baigtą statyti New Yorko Tri-Boro tiltų sistemą (viršutinių vieškelio tinklą), kuriuo miestas sujungiamas su priemiesčiais, kad palengvinus judėjimą. Iškelto vieškelio ir tiltų pastatymui išleista 60 milijonų dolerių.

TESLA SKELBIA NAUJUS IŠRADIMUS

NEW YORK. — Garsus elektros srityje išradėjas Nikola Tesla paskelbė, kad jis baigia dirbti aparatą, su kurio pagalba elektros pajėga bus perduodama be laidų į tolimiausias vietas. Tai padarys didelį perversmą elektros gamyboje, nes pajėga tados bus lengvai gaunama visur. Tačiau šis išradimas dar nebaigtas. Visiškai baigs jį tik už metų. Dar gali atsirasti ir kitių šiam išradimui.

ITALIJOJ GRAŽINAMA NORMALI PADĖTIS

ROMA. — Nuo liepos 16 d. Italijos vyriausybė atšaukia visus karo laikus paskelbtus šalį ekonomiskius varžymus, įvestus T. Sąjungai paskelbus sankcijas.

Taigi italai vėl galės naudotis visokiais maisto produktais, bus atnaujintos pramogos ir atidaryti klubai.

DIDELES SAUSROS NAIKINA PASELIUS

CHINIJOS MIRSTA MILIJONAI ŽMONIŲ

Rusijos gyventojai bijo bado

ITALIJA IŠTRAUKS KARIUOMENĘ IS LIBIJOS

ROMA. — Kai Anglija atšaukė iš Viduržemio jūrų dalį savo karo laivyno, Italija žada ištraukti 40 tūkst. kariuomenės ir Etiopijoje, kur vyksta partizaninis karas su čiabūviais.

SUMAŽINO PALŪKANAS UŽ Miesto SKOLAS

New Yorko miesto bankininkai nutarė ir sumažino mokesčių skolinėjams 1½%, vietoje iki šiol buvusių 4%. Miesto finansai esą tvirti.

NEGUS ETIOPIJOS SOSTO NEIŠSIZADĖS

LONDONAS. — Kalbėdamas su spaudos atstov., buvęs Etiopijos imperator. pareiškė, kad negalį būti kalbos apie jo išsivadėjimą Etiopijos sosto. Girdi, išsivadėjimas sosto būtų neišikimybės pareiškimas savo tėvynei.

IVES MOKESTĮ UŽ MOKSLĄ

Piliečių biudžeto komisija švietimo tarybai pasiūlė nu statyti mokesčių už mokslą New York City, Hunter ir Brooklyn kolegijose po \$75 metams, kad sumažintus mokesčių gyventojų mokesčius. Iki šiol buvo imama kasmet po \$250 kiekvienam studentui mokslinti.

LIETUVOS ŽYDĖS TEKA UŽ LIETUVIŲ

KAUNAS. — Pereitų metų vedybų statistika rodo, kad vedė 1.316 žydų vyrų ir ištekejo 1.323 žydės moterys. Iš jų 7 ištekejo už lietuvių.

DĖKOJAME MUS PAREMUSIEMS

Laikraščio leidimas yra tai visuomeninė našta, kuri nešti yra sunku, bet ir garbinga. Ypač ta našta pasidaro sunki, kai ji gula ant nedidelio skaičiaus pečių. „Amerikai“ paremti kasmet yra rengiama Lietuvių Diena liepos 4 d. Ji įvyko ir šiomet ir jos pajamos nemažai pagelbsti „Amerikos“ leidimą. Jei tokių, ar kad ir mažesnių Lietuvių Dienų būtų surengta keletas kitose kolonijose, „Amerika“ galėtų eiti dukart savaitę ir geriau paruošta. Bet Lietuvių Dienos be darbo, be prisiruošimo negali įvykti. Šiomet New Yorko Lietuvių Diena reikia laikyti pavykusia visu 100%, jei atsižvelgsime, kokiose aplinkybėse rengimo komitetui teko dirbti. Iš tikro, darbas buvo be galo sunkus ir kai kurie komiteto nariai parodė tikrai didelį pasišventimą. Užtai garbė ir širdinga padėka rengimo komitetui, kurį sudarė: K. Krušinskas, Pr. Kizis, V. Daubaras, K. Masaitis, J. Skarulis, p. Kučinskas, K. Baltrušaitis, S. Subatienė, M. Šervytienė, inž. A. Mažeika, p. Klimienė, M. Morkevičius, Ig. Bujokas, W. Tarulis, K. Vilniškis.

Jaučiame pareigą padėkoti ir tiems, kurie rengimo komitetui atėjo į talką pačioje Lietuvių Dienoje, kurie parke gelbėjo daryti tvarką, tai: K. Dumblui, A. Speičiui, J. Luškočiui, K. Dobrovolskiui, p. Puvaskiui, J. Kazakačiui, Kivytai, Ig. Kadžiui, Z. Paulauskienei, M. Brangaitienei, O. Petrušienei.

Jums didžiulė garbė, brangieji, priklauso, nes jūs suprantate savo lietuviškas ir katalikiškas pareigas. Tų pareigų supratimas jus atvedė prie to sunkaus, bet garbingo Liet. Dienos rengimo darbo. „Amerikos“ leidėjų vardu širdingai Jums dėkoju, bet ši padėka tai yra tik menkutė dalelė to dėkingumo, kuris Jums priklauso už Jūsų darbą.

Kazys P. Vilniškis,

Liet. Universalio Biuro, Inc. Direktorių Pirmininkas.

LEIDZIA LIETUVIŲ
UNIVERSALIS BIURAS, Inc.
KAS PENKTADIENIS

LITHUANIAN WEEKLY
Published by LITHUANIAN
UNIVERSAL BUREAU, Inc.

Prenumeratos Kalna:		Subscription Rates:	
Suv. Valst. metams	\$2.00	In U. S. A. one year	\$2.00
Suv. Valst. pusmečiui	\$1.10	In U. S. A. six months	\$1.10
Užsienij metams	\$2.75	Other Countries one year	\$2.75
Užsienij pusmečiui	\$1.50	Other Countries six months	\$1.50
Skelbimų kainos sulg susitarimo		Advertising rates on application	

Raštas ir žinios "Amerika" trumpina sulg reikalo. Netalpinti raštai korespondentams negrąžinami, jei tam tikslui nepristatoma pašto ženklų.

KAZYS P. VILNISKIS — Redaktorius.

DARIŲ — GIRĖNŲ MININT

Lygiai, prie 3 metus, šiandien, kada aš rašau šiuos žodžius, visa lietuvių tauta mintimi klajojo erdvė ir ieškojo garbingų savo sūnų, kurie duotą žodį vykdė ir nepaisydami savo gyvybės, per Atlantą skrido ieškoti Lietuvai garbės. Lygiai prieš 3 metus — poryt — kai jūs skaitysite šiuos žodžius, bus liudiesio, susikrėtimo ir gailėsio diena — tai nelaimingoji liepos 17 diena. Nes išaušus liepos 17 d. (1933 m.) netoli nuo Lietuvos sienos, Vokietijoje — Soldino miškelyje — Lituanikos griuvėsiuos buvo rasti mūsų draugai Dariaus ir Girėno kūnai. Ta liūdna žinia žaibo greitumu apibėgo pasaulį ir kiekvieno lietuvių praverdė širdį. Seni ir jauni, mokyti ir prasčiokėliai liūdai dūsavo ir karčią asarą šluostė. Paslaptinga mirties šmėkla pastojė didvyriams kelią ir pakirto jų gyvybės stygas. Jie susilaukė pagarbos iš visų tautų, o mums lietuviams jie liko herojais. Ne pats Atlanto perskridimas, bet aplinkybės, kuriose jie rungėsi ir vykdė tą žygį, iškėlė Dariaus-Girėno dvasios didybę, padarė juos mūsų tautos herojais. Jie parodė, kad tėvynės meilė, duotas viešas žodis yra brangesnis ir už gyvybę.

Užtai šiandien jų vardai žinomi visame lietuviškame pasaulyje, jų garbei ir atminčiai pastatyti paminklai kelia patriotizmą, žadina vieningumą lietuvių širdy.

Nebijoję mirties Darius ir Girėnas, nes jie matė, kad lietuvių tauta jau per daug paskendusi kasdieniniuose bildeuose ir bepradėdanti pamiršti tuos idealus, dėl kurių kiti kovojo, kentė ir žuvo. Jų žygis tai yra simbolinis mūsų tautos kvietimas prie bendro, vieningo darbo. Jis ypač turi veikti tuos, kurie pradėjo pamiršti savo tėvų žemę, arba kurie nusigręžė prieš ją ir tarnauja svetimiesiems. Užtai liepos 17 d., minint liūdą Dariaus-Girėno mirties 3 metų sukaktį, giliai apmąstykime, ar mes tikrai suprantame ir vykdome Didvyrių norą. Viešai sakome, kad gerbiame Darius ir Girėną dėl jų didvyriškumo. Nebūkime veidmainiai ir savo kalbą paremkime darbu.

O, Jums, garbingi didvyriai, kurie išsižadėjote savo gyvybių, kad pažadinsu dvasią savo tautiečių, lai Praamžis būna gailestingas ir lai suteikia amžiną ramybę.

KUR TIKRI KALTININKAI?

Tik neseniai sukrėtė visus liūdą žinia, kad Lietuvoj sušaudyti 4 kaimiečiai už priešvalstybinį veikimą. Dabar dar liūdnesnės žinios pasiekia mus: Havaso žinių agentūra liepos 13 d. praneša iš Kauno, kad čia Karo teismas nuteisė 10 Suvalkijos ūkininkų mirti ir 3 iki gyvos galvos kalėti prie sunkių darbų. Mes smerkėme ir smerkiame Lietuvos vyriausybę už tokį žiaurų elgesį su saviškiais, ypač su kaimiečiais. Mirties bausmė, neteistųjų kraujas, iššaukia likusiuose drauguose dar didesnę akstiną dirbti. Taip, idealistų draugų mirtis priveda net prie didvyriškų žygių... Bet ar tie sušaudyti ir dabar nuteisti mirti asmenys buvo idealistai? Mums į tą klausimą sunku atsakyti.

Ypač charakteringa, kad tie Lietuvos ūkininkų sukilimai prasidėjo pernai, kai Lietuvoje „viešėjo“ nemaža amerikiečių lietuvių, kurie čia varo Maskvos bernų darbą. Jų (komunistų) spaudoj kartas nuo karto praspūsta žinutės, kurios kalba apie revoliucijas Lietuvoje. O čia vėl komunistai taip smarkiai pradėjo dirbti už „demokratiją“. Argi ne juokinga, kad komunistai kovoja už demokratiją, net demokratijai ginti kongresą organizavo! Mums atrodo, kad komunistai nepaiso, ką jie dirba ir su kuo dirba, bet tik tai yra alarmavimo darbas. O juk tik sudrumstam vandenį, tik sukūringam gyvenime jie gali rast sau vieną kitą auką. Mus stebina ir tas, kad dabar Lietuvoj su pamėgimu lankosi komunistukai iš Amerikos, o seniau tai buvo politinė nuodėmė. Matyt, dabar jie ten atlieka savo darbą. Ir kažin, ar tie Lietuvos ūkininkai, kuriuos šaudo vyriausybė, yra tų visų neramumų kaltininkai? Visai neabejojame, kad jie yra gyvenimo aplinkybių aukos, jie yra komunistų ar nacių aklie įrankiai. Ir jei Lietuvos saugumo organai nesuranda pačių judėjimo „bosų“ — inspiatorių, tai kas nors blogo yra su pačiais „organais“. Paprastam, pinigų neturinčiam ir visų suktumų nesuprantančiam kaimiečiui pagautam su pundu proklamacijų, primesti kaltę ir jį sušaudyti yra lengva, bet neprotinga ir žema.

LIETUVIŲ R. K. STUDENTŲ IR PROFESIONALŲ SEIMAS

Apie įvykusį A. L. R. K. Studentų ir Profesionalų seimą liepos 7 ir 8 dd. kun. K. Urbonavičius — Kmitas „Darbininke“ rašo: „Tas seimas

kotarpų būtų nuveikta kas nors apčiuopiamai didingo. Atlietuvinimas mūsų inteligentijos natūraliai eina lėtu tempu, taigi didelių rezultatų taip greit negalima tikėtis. Tačiau tenka pabrėžti reikšmingas ir džiuginantis faktas, kad suprasta tokios organizacijos reikalingumas ir pagaliau susiorganizuota. Ir ne tik susiorganizuota, bet ir veikianti. Kadangi seime buvo daroma organizuotos darbuotės revizija, tai dėlto ir labai įdomu yra pamatyti, kiek Studentų Sąjunga pereitais metais yra nuveikusi, ir iš jos darbuotės apyskaitos galima spręsti, ar ji tinkamai progresuoja.

Mūsų inteligentijos klausimas yra be galo svarbus. Tai galima sakyti mūsų gyvės klausimas. Vadų mes visuomet stokuodavome. Gi dabar, vis didėjant priaukščiai kartai, vadų klausimas tiek pasidarė aktualus, kad jį tenka statyti pirmoje vietoje. Jaunoji amerikiečių lietuvių karta renka vadus iš savo tarpo. Mes jiems to negalime padvytyti, nė už blogą laikyti. Jų auklėjimo aplinkuma yra tokia, kad jie negali pilnai suprasti senųjų vadų ideologijos. Jų psichologija eina savotiška kryptimi. Mes to negalime nė nuslopinti, nė savotiškai pakreipti, bet mūsų pareiga daboti, kad toji jaunoji karta būtų lietuviška. Tam tikslui reikia juos suburti į organizuotą kūną ir įkvėpti jam lietuviškos dvasios, naudojant tam pačią svarbiausią priemonę — lietuvių kalbą. Tas ir daroma leidžiant „Studentų žodį“, kurį — tenka dėl to labai pasidžiaugti — užpildo savo raštais čia gimusieji lietuvių studentai. Jau tas vienas faktas įrodo, kad Studentų organizacija gyvuoja ir veikia.

— Garsusis vokiečių rašytojas Augustas von Kotzebue XVIII amžiaus pradžioje, vykdamas į Petrapilį, pakelį sustojo Smiltynėje ir čia parašė žinomą dainelę: „Es kann ja nicht immer so bleiben hier unter dem wechsellenden Mond“ (Taip negali visados pasilikti po šiuo besikartojančiu mėnuliui). Reikia suprasti, kad negali Mažoji Lietuva ilgai vargti po vokiečių jungu, nes pati gamta ir tas mėlynasis marių vanduo vokiečiams svetimas. Dabar šis dainelė Vokietijoje užginta.

— Senuose vokiečių raštuose randama, kad 1640 metais kopų gyventojai turėjo daug bičių.

— Tilžės krašte lietuvių ūkininkai buvo žinomi geriauliu augintojai. Net buvo išauginę atskirą veislę. Dviejų metų amžiaus kiaulės sverdavo penkis centnerius (penkiolika pūdų). Bet XIX amž. pabaigoje šis išauginta kiaulių veislė išnyko.

— 1854 metais birželio 12 d. dienos vidury kilo baisios audros, perkūnijos nuo jūros pusės, aptemdė visą kraštą. Išlaužyta daug medžių, sugriauta namų, išgadinoti jautai.

— Seniau Mažosios Lietuvos mokyklose buvo mokoma vien lietuviškai. Karalius Fridrichas Vilhelmas I. 1739 metais įsakė lietuviškose mokyklose ir vokiškai mokyti.

— 1844 metais vokiečių vyriausybė panoro visai lietuvių kalbą iš mokyklų išmesti, bet lietuvių pasipriešino. Tik

katalikų organizacijos nari Jaroslavą Gražį, kurie buvo apkaltinti, kad jie laikė ir platino nukreiptus prieš valdžią atsisaukimus. Matyt, kad jų apkaltinimas buvo padarytas provokaciniais tikslais. Liet. katalikų jaunimas yra tikri tėvynainiai.

KARYS SUĖMĖ ŠNIPĄ

Birželio mėn. pradžioje Nemunu plaukiančiame garlaivyje nepažįstamas asmuo užkalbino vykstantį atostogų karo aviacijos eil. Rimkevičių. Jis teiravosi apie karo aviaciją, jos turimus lėktuvus, pats rodė ir aiškino įvairių svetimų valstybių lėktuvų atvaizdus, norėdamas gauti kuo daugiausia žinių. Pagaliau, pasiūlė eil. Rimkevičiui „kombinuoti“ ir uždirbti pinigų.

Eil. Rimkevičius, ramiai iš klausęs nepažįstamojo kalbą, atsistojo ir tuojau pranešė kartu garlaivių keliavusiam artilerijos karininkui. Jo įsakymu, eil. Rimkevičius „draugą“ areštavo ir atidavė Plokeščių policijai.

PAGERBĖ ARKIVYSKOPŲ KAREVIČIŲ

Mosėdžio ir apylinkių valstijų gyventojai birželio 18 d. gražiai pagerbė savo dvasios vadą, buv. žemaičių vyskupą Karevičių. Mosėdžio miestelis tą dieną buvo gražiai pasipuošęs, susirinko, suvažiuota tūkstančiai žmonių.

Iškilmingas mišias atlikė ark. Karevičius. Po pamaldų buvo didžiulė procesija. Vėliau — iškilmingas posėdis ir naujos mokyklos pašventinimas.

SIS TAS IS MAŽOSIOS LIETUVOS

— Garsusis vokiečių rašytojas Augustas von Kotzebue XVIII amžiaus pradžioje, vykdamas į Petrapilį, pakelį sustojo Smiltynėje ir čia parašė žinomą dainelę: „Es kann ja nicht immer so bleiben hier unter dem wechsellenden Mond“ (Taip negali visados pasilikti po šiuo besikartojančiu mėnuliui). Reikia suprasti, kad negali Mažoji Lietuva ilgai vargti po vokiečių jungu, nes pati gamta ir tas mėlynasis marių vanduo vokiečiams svetimas. Dabar šis dainelė Vokietijoje užginta.

— Senuose vokiečių raštuose randama, kad 1640 metais kopų gyventojai turėjo daug bičių.

— Tilžės krašte lietuvių ūkininkai buvo žinomi geriauliu augintojai. Net buvo išauginę atskirą veislę. Dviejų metų amžiaus kiaulės sverdavo penkis centnerius (penkiolika pūdų). Bet XIX amž. pabaigoje šis išauginta kiaulių veislė išnyko.

— 1854 metais birželio 12 d. dienos vidury kilo baisios audros, perkūnijos nuo jūros pusės, aptemdė visą kraštą. Išlaužyta daug medžių, sugriauta namų, išgadinoti jautai.

— Seniau Mažosios Lietuvos mokyklose buvo mokoma vien lietuviškai. Karalius Fridrichas Vilhelmas I. 1739 metais įsakė lietuviškose mokyklose ir vokiškai mokyti.

NAUJAS DIENRAŠTIS LIETUVOJE

Per 10 suvirš metų ejęs vienintelis Lietuvoj katalikų dienraštis „Rytas“ tautininkų vyriausybės uždarytas. Jo vietoje pasirodė naujas dienraštis „XX Amžius“. Jį leidžia grupė jaunesniosios kartos inteligentų, jau plačiai pagarsėjusių visuomeniniam veikime. „XX Amžiaus“ leidėjai pirmame numeryje sako:

„Norime pirmiausia nepaleisti iš akių gyvenamojo amžiaus ir jo žmogaus.

XX amžius imponuoja tuo dideliu jautrumu, su kuriuo vienoj vietoj pakilęs sąjūdis susilaukia atgarsio ir tolimuosius kampuos. Imponuoja dideliu intensyvumu ir greitumu, su kuriuo kyla naujos idėjos ir dinamiškai laujiasi realizuojamos gyvenimo ir viena su kita susigrumdamos. Tos naujos kovojančios idėjos reiškiasi visose gyvenimo srityse ir daro jį be galo įdomų.

Religijos srityje viešai ir slapta organizuojama kova prieš Dievą. Lygiai atvirai ir drąsiai kyla frontas už Dievą. Šitoje XX amžiaus kovoje nauja šviesa suspinindi senosios religinio gyvenimo problemas: kodėl žmogus tolinas nuo Dievo ir kuriomis priemonėmis imasi jį apvokti; iš antros pusės — kuriuo keliu modernus žmogus grįžta į Dievą ir nori Jam palenkti pasaulį. Šitoje šviesoje gauna naujos prasmės eucharistiniai ir liturginiai sąjūdžiai, bažnyčių susijungimo, bažnyčių ir valstybės susidūrimų ir kitos moderniosios religinio gyvenimo problemos.

Mūsų amžius su savotiškais nusiteikimais reiškiasi ir moksle. Čia neseniai perdėta mokslas būlojo vertinamas, čia dabar kai kur nenupelnytai jis niekinamas. Bet

1872 metais vokiečių išleistas griežtas įsakymas ir lietuvių kalba iš mokyklų pašalinta. Net ir tikyba turėjo būti vokiškai dėstoma. Lietuviai kreipėsi į vyskupą, gavo klastingą atsakymą, kad Dievas lietuviškai nemoka. O vėliau kunigai nutarė lietuvių kalbą ir iš bažnyčių pašalinti ir tas nutarimas įvykdytas.

— Šiandieninė Ragainė buvo senovės lietuvių pilis, Ragainė vadinama. 1277 m. kryžiuočiai užpuolė lietuvių, pilį sudegino ir toje vietoj 1289 m. pastatė naują pilį, pavadinamą Landeshut. Bet vėliau lietuvių atsikėmė ir sugrįžo senasis miesto vardas Ragainė.

— Gumbinės miesto vardas kilęs iš žodžio gumbas. Mat, seniai ten nebuvo miestų, tik buvę dvi karčiamos ir gyvenę keli ūkininkai. Tos karčiamos buvo prastos, aleistos ir gėrimas buvęs nešvarus, kad turėdavę išsigėrę žmonės susirgti gumbos liga. Tokiais susirgimais pasižymėjusi karčiamą imta pavadinti Gumbine. Nuo tos vietos imta vadinti Gumbinė ir miestas.

— Tilžės miestą įkūrus, 1533 metais buvo pastatyta ir lietuviška bažnyčia. 1753 metais bažnyčia sugriuvo, bet rusams valdant, jų pašalpa atstatyta. Net Rusijos karalienė Elzbieta bažnyčios atstatymui paaukojo 1383 talarius. Ši bažnyčia vadinos lietuvių bažnyčia, ir visos pamaldos ligi 1877 metų buvo laikomos lietuvių kalba, vėliau vokiečiai išmetė lietuvių kalbą, bet vardas liko: Lietuvių bažnyčia! Tr.

gi ir ten, kur mokslas niekinamas, jis sprendžia naujas problemas, kuria naujas teorijas, išradinėja naujus civilizacijos reikmenis. Tik tie mokslo keliai ir laimėjimai plačiai visuomenei dažnai lieka nežinomi. Visuomenė atitrūksta nuo mokslo.

Dar svietesnis masėms lieka mes, Visuomenė kaltinama, kad ji iškeitus biržoje meną į smulkę, kotą, kiną, pigiąją klounadą. Menas esą pasitraukęs į muziejus ir galerijas. Iš antros pusės kaltinamieji skelbia meną atitrukus nuo gyvenimo. Net menininkų tarpe čia menas vertinamas kaip dvilėkis, čia jis tesas tik įrankis gyvenimui verst ar kurti. Ir tokiuose nusiteikimuose darosi didelis eksperimentai naujam menui sukurti, įdomus visuomenės santykiavimas su naujomis meno formomis.

Susikūrę naujos formos ir politiniame, visuomeniniame, socialiniame gyvenime. Jos pakeitė ar tebekeičia senąsias. Patį amžių dėl tų gausių reformų kai kas mėgina jau apibūdinti socialiniu amžium. Betgi politiniai, visuomeniniai, socialiniai klausimai tebeegzistuoja su visu aštrumu ir su alkanu žmogaus nekantrumu vis tebelaukia sintetinio išsprendimo.

O šeimoms gyvenimas ypač aktualėja. Akivaizdoje šeimos ryšių irimo, šeimos moralės silpimo, gimimų ir prieauglio mažėjimo, vaikų apleidimo, moters neracionaliai sutvarkyto darbo šalia šeimos — reiškiasi iš vienos pusės moterų sąjūdis kovai dėl lygių teisių, iš antros vėl pastangos grąžinti moterį iš pasaulio į namus. Šitos šeimos ir kūdikio problemos ypač opios. Dėl kūdikio XX amžius eina kova. Jo auklėjimą nori kiek vienas pasiimti į savo rankas. Ši pastangos nužymi krašte visą mokyklos ir mokytojų sistemą.

Tik keletas gyvenimo sričių, ir kiek jose problemų, kurios tenka spręsti vienaip ar kitaip. O kur žemės ūkis, finansai, susisiekimas, sportas ir kitos gyvenimo sritys, kurios domina ir gaivališkai savaip formuoja XX amžiaus žmogų. Jų įtakoje tas dvidešimtojo amžiaus žmogus parodė drąsių užsimojimų, kilnaus pasiaukojimo ir pasiekė vaisingų laimėjimų; iš antros pusės tiek parodė bailaus nusmukėjimo, cinško egoizmo ir nusileido iki šurpanas asmenybės subyrėjimo.

Šitas Rytuose ar Vakaruose neramiai, ir karštingėje, pulsuojantis gyvenimas užplūsta ir Lietuvoje. Čia susikryžuoja, susikerta ir kreipia Lietuvos gyvenimą bei žmogų.

XX AMŽIUS ir stengsis suprasti ir pajusti šitą XX amžiaus kontrastišką dinamizmą; stengsis informuoti apie tuos įvairios gyvenimo srityse kylančius ir Lietuvoje užplūstančius naujus faktus bei naujas idėjas. Nauja ir tikra informacija būtų mūsų gilus noras. Bet jis nesitenkins viena informacija. Svarbesnieji įvykiai dažnai eina kaip išvinių įvykių pasėka. Atsleisti šitą gilesnę prasmę, išlukštinti iš kasdieninių įvykių aukštesnes idėjas ir jas įvertinti bus vienas iš svarbiųjų XX AMŽIAUS uždavinių.

Vertindamas gyvenimo faktus ir idėjas XX AMŽIUS norėtų išsinti iš mūsų gyvenime labai išplitusio palinkimo vienus dalykus be atodairos vien neigti, kitus kuriamos pozityviu darbu. Tiesa, jos reikalingos kritikos, bet ir ši kritika turi būti kuriamoji. Ji turi tik nuvalyti šiukšles nuo kūrybos kelio ir pratesti gerosios pravybių kalbą, bet vardas liko: Lietuvių bažnyčia! Tr.

XX AMŽIUS stengsis pozityviai kurti. Sykiu su nuosirdžiu džiaugsmu jis sveikins kiekvieną gerą kultūros apraišką. Jis pagerbs ir svetimą idėją, kuri eis iš gilios įsitikinimo ir geros valios. Bet jis nepakės blogos valios ir blogų darbų dangstymo kilniomis idėjomis. Kas apipuvo, turi būti atargiai atmatuota ir atkirsta.

Matas, kuriuo XX AMŽIUS vertins gyvenimą; garis, pagu, kurias orientuos mūsų siekiami, yra dvi: lietuvių tautos savarakiška kultūra ir katalikų religija. Lietuviškos kultūros — meno, mokslo socialinio gyvenimo svėkos apraiškos mums brangesnės už svetimybės. Bet kuris vienašališkas pasidavimas gražaus vado Rytams ir Vakarams būtų pržiūtingas pačiam tautos buvimui. Mums privalus sintetinis kelias ir tautinės kultūros kūryboje. Bet kiekviena kultūra esti prasminga tik tada, kai ji kuriamą sykiu su religija. Religija papildė kultūros spragas, ji padeda išvengti ar bent pakenčiamiau išgyventi kultūros krizes. Religija turi būti ne tik religinių papročių rinkinys ir šventadienio puošalės, bet žmogų ir gyvenimą vairuojąs veiksnys.

Su jokia politine grupe XX AMŽIUS nėra susijęs. Du vedamieji principai — religija ir lietuviškoji kultūra — yra aukščiausi už vienaip ar kitaip vadinamą partinę politiką. Duodamas politinio ar visuomeninio gyvenimo informacijas ir jį vertindamas, XX AMŽIUS betgi žiūrės, kiek tuose faktuose ar idėjose yra suderinti apskritai žmoniški ir krikščioniški principai, kaip autoritetas ir laisvė, ar teisingumas ir meilė. Bet tai nėra nei kairės nei dešinės politika, ir po XX AMŽIUM niekas nesislepia. Tai pareiškiamas atvirai ir nuosirdžiai. Norėtume, kad ir visuomenė mus taip suprastų.

Norėdamas būti atviras, XX AMŽIUS, kiek galėdamas, vengs anonimiškumo. Bus siekiama, kad kiekvienas XX AMŽIAUS rašinys būtų pasirašytas pavarde ar pavardiniu pseudonimu. Redakcijos informacijos bus pažymimos sutrumpintu dienraščio ženklu XX.

Situo kelių eidamas, dienraštis neuždaro skilčių nė vienam, kas tik yra susirūpinęs mūsų kultūros reikalais. Tokius visus nuosirdžiai kviečia.

Sykiu nemanome esą pirmieji kultūros dirvonuose. Daug kas su dideliomis pastangomis juos plešė pirma XX AMŽIUS. Jie nemaža yra padarę, ir už tai mes jiems dėkingi. Nesmerktini jie net ir už pasitaikiusias klaidas. Tik tie neklęsta, kurie nieko neveikia. Nepavydim kultūros darbo, kurie dirba arba dirbs šalia mūsų. Mes jiems būsimė talkininkai. Ir mes tikimės iš jų ir visų kūrybiškai nusiteikusių paramos.

XX AMŽIUS supranta savo žygo sunkumą ir numato pirmųjų žingsnių ir dabarties gyvenimo kliūtis. Jis imasi darbo tik giliai tikėdamas, kad dabartinio tautų aktyvumo akivaizdoje mums reikalinga dvigubai susitelkti, ir vykdyti. Netolimoje praeityje mesti didelės reikšmės šūkiai: pasukti mūsų kultūros laikrodį šimtą metų pirmyn; pakelti dorinį ir religinį Lietuvos gyvenimą turi rasti didelio atgarsio Lietuvoje, susitelkti ir sudinaminti Lietuvos visuomenę jiems realizuoti lietuviškos kultūros formomis.

XX AMŽIUS nori būti bent šios lietuviškos kultūros šauklys.

Redaktorius Kun. J. Prudskis. Iniciatoriai: J. Ambrazevičius, Dr. Pr. Dielininkaitis, Dr. J. Grinius, Dr. Z. Ivinskis, kun. St. Yla, J. Keliuotis, Dr. A. Maceina, Dr. Ig. Skrupelakis. Leidėjas: Ake. „Žaibo“ B-vė.

SEIMUKŠNINĖ

Sveiki, mano nepriešai! Aš seni ročiau seimukšninė. Mat, pamisi be jokio tyso sulaukėsi yra neomaras, įstoja į valską. Terko išmokau ir aš gavau. Dabar jau kytis etiketo ir tu neusiminkit, bet ne rvas ir reikalui mūšinė patupdyti gana neįstytų kartą nieko dar n puskot. Bet, ve, mano šėnavotojo!

LIETUVIŲ I

Lietuvių diena! diena! visose lietuventose kolonijose. Ne tik garšai, rūs skelbimai, ku ai tai ir matai: diena jau čia pat nepamirši Lietuvių diena! „Lietuvių diena“ šv. Mišiom, po V. dieni uniformu trams, maršuos į pilniką.“ Gilius šūkius, tai „Lietuvių diena“ štai jau diena štai taip, kiito „Lietuvių diena“ akys atsimerkė, itų ir skaičiū ketvergas, pėty pasirodė, kad vi kuos, vakarykšis tarytum, da jo. Čia ir prisim ant delno mata dienas, kumet vėnaiti laukdavo jų Vėlykų praš dos, niekaip ne lauktū... Palikime sen

Kunigas A

Klausa: „atvaziavęs vie nis iš Lietuvos kas, kad įstet riumą Lietuvo kromi, kuriam ni po mirties činai. Įdomu Katalikų Bažny klaukima? Ar t talyk Bažnyčia ga kunų deginti Kunigas — kardu įdomus Kas dėl laisv je sau degina Kaip jie ner buvo, kam dar goti po mirtie ir jų dulkės juk jų kaulų n joms nedėsi ir stavy. Kas kita ar nalia šv. Povilo: „Ar jis ne su krino maria čio Dvasios

Kunigas Atsakinēja

Kas kita su katal
nais. Šv. Povilas štai
ko: „Ar jūs nežinote,
sų kūno nariai yra
sios Dvasios bažny

arba imtų platintis kokia ep-
demija ir gydytojai reikau-
siantys, kad kūnai būtų sude-
ginti?

Kunigas. — Tokiais atsit-

ginti, tai jau ne kaip kitaip, tik už prasikaltimą. Teisybė randame šv. Rašte, kad buvę kareivių kūnai deginami karo metu, bet tai išimtinai atsitikimais, kad apsaugojus nuo epidemijos (Jozue 7, 15). Katalikų Bažnyčia amžiais bjaurėjosi kūnų deginimu ir Bažnyčios istorijos rašytojai kaip Tertulijonas

Kunigas. — Ugi labai vai-
kišku argumentu. Jie sako
kad jeigu kuną sudeginsim
ir penulus išbarstysime
(taip darė laisvamaniai
Prancūzijoj po revoliucijos)
tai, girdi, nei krikščionių Die-
vas ant Dievo Teismo nei
stengs surinkti tų dukelių
kurios, bedegant į orą išskilo
arba pelenais pavirto ir buvo
vėjo išblaskytos, o kai kurios
į augalus buvo įsiurbtos. Ar
gi ne juokingas laisvamanų
galvojimas? Argi gali būti
sunku Dievo visagalybei pri-
kelti žmogaus kuną iš dukle-
lių, kurios išsklaidytos po vi-
są pasaulį jeigu imtų nebūti

Klausējas. — Būtu īdom
sužinoti, ar Bažnyčia jau i
leido kokius dekretus, p
smekdama, kūnu deģinija

ai Heifildu. Jis skaičiavo m
tus ir laukė dienos, kai gr

— kad jis užmiršo nuo pamidės
— rū nuimti konservams dėžę
— te

vi-
ne
u-
mu sektos, — vienos leidži
o kitos draudžia savo tiki
čiuosius deginti.

VYSKŪPAS KANKINYS APIE AMERIKOS LIETUVIUS

Grijęs iš kelionės po š. Ameriką, šventąją Žemę, Romą ir Vilniaus kraštą vyskūpas T. Matulionis dabar yra Kūne ir gyvena Metrop. Kun. Seminarijoje. Vyskūpas kankinys maloniai priėmė mūsų bendradarbį ir pasidalino svarbesniais iš tos didžiulės kelionės išpuoliais. Į Ameriką Ganytojas išvyko 1934 m. spalio 5 d. ir ten išbuvo ligi š. m. kovo 5 d.

Amerikos religinis gyvenimas Ganytojui paliko labai malonų išpuolį. Bažnyčios šventadienis pilnos žmonių, jas tikintieji noromis lanko. Daug eina prie sakramentų. Eina daugiausia pasiskirstę grupėmis ir nusistatę valandas — vaikai, jaunimas, suaugusieji, moters, darbininkai, organiz. nariai. Pamaldos gražiai tvarkomos. Dažnai daromos kolekcinės, jos misijos. Ypač gerą amerikiečiuose pasisekimą turi jėzuitas tėvas Bružikas. Pačios bažnyčios gražios, stilingos, patogios. Šalia bažnyčių Amerikos lietuvių gyvenime svarbų vaidmenį vaidina mokyklos. Jų pastatai maloniai veria akį. Mokykloms daugiausia vadovauja sesers kazimierietės. Seniau buvo steigiamos vienos pr. mokyklos, o paskutiniu laiku steigiamos jau ir vidurinės. Tėvai Marijonai Marianopolio turi labai gražią kolegiją ir Chicagoje Liet. kun. seminariją. Mokyklos, apskritai, vaidina labai svarbų vaidmenį, ruošdamos inteligentus, mokydamos gimt. kalbos. Marijonų kolegija turi labai gražų būstą ir puikias darbo sąlygas. Sesers kazimierietės turi 2 akademijas mergaitėms. Mokyklos tvarkomos paveiklingai. Jų ligoninė Chicagoje yra viena iš geriausių.

Be kazimieriečių, veikia sesers pranciškiečių, kurios turi Pittsburghe akademiją, ir Nukryžiuotojo Išganytojo sesers, kurios darbą dar tik pradeda. Vienuolės ir dvasininkai laisvės šaly Amerikoje labai mėgstami ir gerbiami ne tik katalikų, bet ir net ne katalikų. Iš jų rankų išeina jaunimas, kuris, apskritai, imant, yra paprastas, gana kuklus, doras ir skaisčius. Religinis atžvilgis amerikiečiai labai simpatiški. Ganytojas sakosi dėl kai ko net nustebęs: prieš karą sesers (vienuolės) galėdavo važinėti traukiniais nemokamai, o dabar joms ir kunigams taip pat daro didelių nuolaidų (ligi 50 proc.). Lengvatų jiems yra ir mokesčių srityje. Žmonės dvasininkus brangina ir gerbia. Vienas gydytojas masonas, pas kurį Ganytojas buvo užėjęs patikrinti akių, sužinojęs, kas toks yra jo pacientas, padovanojo nemokamai akinius. Kitur ne katalikai viešbučių šeimininkai atsisakė priimti užmokestį už pietus, laikydami sau didelę garbę, kad gali tokius svečius priimti. Tai vis pavyzdžiai, kurie rodo amerikiečių gerą būdą ir tiesų charakterį, kurį kai kas kiek iškreipiai vaizduoja. Jų vaizduojamas didelis. Gatvė beveik visą dvasin. sveikina. Katalikai ir lietuviai Amerikoje yra susidarę gerą vardą ir yra amerikiečių gerbiami.

— Ar didelis gresia Amerikos lietuviams nutautimo pavojus?

— Kur yra bažnyčios ir mokyklos, ten tokio pavojaus nėra, bet vis dėlto kaip tokioje šalyje, turint galvoje visas tenyščio gyvenimo sąlygas, pavojus yra — sako vysk. Matulionis. Net toki vokiečiai, kurie, palyginti, yra gana atsparūs, daug kur jau vokiškai nebekalba, nors save tebelaiko vokiečiais patriotais. Amerikoniškas gyvenimas su savo tempu ir tenyščiomis sąlygomis, kad ir kaip nenorėtum, vistic uždeda savo antspaudą. Tarp lietuvių, o ypač jaunimo, pastebėjau labai gyvą patriotišką dvasią. Pav., pernai rudį, kai Lietuvai gresė užpuolimo pavojus ir apie jį rašė viso pasaulio spauda, tai amerikoniškai, kurie pamirštai pirmiausia griebia skaityti sportą, vis dėlto šį kartą pirmą eilę domėjosi Lietuva ir jos buitimi. Džiaugėsi jos pasisekimais ir nerūšinosi, jei Amerikos spauda pranešdavo apie pasunkėjusią tarptaut. padėtį.

Taut. dvasią labai palaiko kelionės ir svečiavimas Lietuvoje arba priešingai. Tik reikia atvykstančius amerikiečius, ypač jaunimą, gražiai priimti. Susidarę gražią nuotaiką, kupini malonių išpuolių parvyksta atgal ir išukelia dar didesnį susižavėjimą tolimąja tėvyne. Taip pat reikia stengtis, kad atvykęs čia am. jaunimas nematytų blogų pavyzdžių ir nebūtų papiktintas. Jie reliškiškai labai gražiai nusiteikę, Lietuvą vaizduoja idealia. Neseniai Lietuvoje studijavo dvi kazimierietės. Grižusios, tėvų kraštą dar daugiau pamilo ir paskatino čia vykty ar siųsti kitas amerikietes.

Amerikietės vienuolės yra nutarusios siųsti į Lietuvą po porą metų studijuoti keturias (vėliau 6) savanores. Sugrįžusios tokios veikėjos padaro Lietuvai gražią reklamą ir labai teigiamai atsiliepia į visą aplinką. Tik reikia čia tokiems užjūrio svečiams duoti kuo daugiausia lengvatų, parodyti jiems gerą širdį ir jais visai atžvilgiais domėtis.

Kada ir kiek lietuviui nutaus, sunku tiksliai pasakyti. Tačiau stiprinant lietuviškumo židinius ir užmezgant vis gaudesnius tarp tėvynės ir jos kolonijų santykius tas procesas jei ir nebus visai sustabdytas, tai bent kiek galint sulėtintas.

— Apskritai, iš Amerikos, — sako Ganytojas, — išsiųstų labai gražių išpuolių. Teko aplankyti per 100 lietuvių kolonijų. Visur priimdavo labai maloniai ir nuširdžiai. Patinka kat. vienin-gumas ir drausmė. Amerikos lietuviui sugyvena neblogai. Seniau kiek plūsdavosi, bet dabar tas įprotis jau išeina iš mados.

Ganytoją visą kelionę lydėjo kun. Mikšys, prityręs keliautojas. (XX).

CHORAI IR JŲ ATEITIS

J. Žilevičius, L. M.

Nieks neginėys, jog be choro dalyvavimo kokiame nors parengime jaučiasi trūkumas — nesudaro pilnumos. Visi veikėjai vienbalsiai pripažįsta didelį chorų svarbą lietuvių palaikyme. Visi žino, kad jaunimas mėgsta dainuoti ir visi didesni parengimai dėl to neapseina be chorų, jei nori didesni skaičiai dalyvių susilaukti. Žodžiu, šiandien choras pasidarė neišvengiama būtinybe.

Chorų veikimo praeitis labai įdomi, bet ateitis juoda. Kad ką nors padaryti pastovnesio chorų srityje dėl ateities, pradėdama vienur kitur kelti susirūpinimą. Tam yra rimto pagrindo, nes chorai metai po metų mažėja, t. y. narių skaičius mažėja — tam yra daug priežasčių. Keleta pažymėsiu. Būtent: iš Lietuvos jaunimo nebeatvažiuoja, kuris choruose buvo svarbiuoju ramsčiu; permažai visuomenės vadai kreipia dėmesio chorų palaikyti: jie tik nori iš chorų imti, bet nieko jiems už tai neduoti; per daug pasitikima vargonininkais, pavedant išimtinai jų globai chorų palaikymą — „žinokis, nesikišam į tavo veikimą, bile tik choras gieda ir veikia,“ daugumoje tenka išgirsti panašios nuomonės net iš pusės dvasininkų. Turiu mintyje vien tik bažnytinius chorų, nes kitokių chorų vos keleta, išskyrus kairiuosius, kurie ypatingą dėmesį kreipia į chorų ir jų keleta desėtkų turi išsklaidytų po plačią šalį. Tat tų bažnytinių chorų vyriausia galva, savaimi aišku, yra dvasininkija. Dvasininkijos žodis gali visą padėti, pasukti vienon ar kiton pusę. Dvasininkijos ir Vargoninkų Sąjungos seimai jau nebetoli, už tat čia ir drįstu tuo reikalu plačiau pareikšti keleta žodžių.

Dabartiniu laiku po bažnytinių chorų vėliava yra virš 6000 giesmininkų. Šis skaičius yra gana didelis vienon mintin susispietusių jaunimo ir už tai laikas pažvelgti į šį jaunimą rimtai, kad nebūtų tas pats, kas paprastai pas mus priimta sakyti: „pavėlavome, kas daryti? Kaip jaunimą organizuoti? Kaip pagauti jį prie lietuviško veikimo?“ ir t. p. Tai kasdieninės veikėjų kalbos. Štai, gerbiamieji veikėjai: prieš jus stovi 6000 balsingojo jaunimo! Pažvelkite į jį, pamastykite, kas daryti, kad šis skaičius nemazėtų, bet didėtų.

Pažiūrėkime į pavienių chorų sąstatą: daugumoje apie 20 metų amž. jaunimas. Šie jaunimas yra laikino pobūdžio, nenusistovėjęs gyvenime, kaip bėgantis vanduo. Kasmet apie 30 — 20% kur tai pranyksta, jų vieton 20 — 15% įstoja naujų. Vėdusieji paprastai pradeda „aptingti“ ir choruose jų y-

ra labai mažas nuosimtis, senesni choristų dar mažiau. Vedę ir senesni yra gyvenimo pagrindas, o jaunimas — ateitis. Iš šio susidaro aiški išvada, jog pastovaus elemento choruose, ant ko remtis, yra labai mažas nuosimtis. Iš prieštasties tankaus ir gana didelio procento keitimosi, jaunimo chorai negali giedojime progresuoti, tenka tenkintis mažmožiukais. Tuo tarpu gyvenimas su visa technika žengia pirmyn, pagamindamas vis naujus reikalavimus. Jaunimas mokyklose yra gana rimtai muzikoje lavinamas, per radio prisiklauso gražiausių chorų ir solistų, ko mūsų chorai toli gražu negali duoti. Tokiai padėčiai esant, jaunimas, negirdėdamas ko nors panašaus į girdėtus radio dalykus jaučiasi lyg apsiuyles, meta chorą ir žengia savais keliais, ko tai ieškodamas muzikos srityje; ypatingai tas atsitinka su gabesniais dainininkais. Uždaras kolonijų smulkus veikimas jaunimo neapatenkina. Turint galvoje, stovi prieš mus labai svarbi problema: kas daryti, kad jaunimą palaikyti choruose ir kad tuose choruose būtų pastovaus, nuolatinio elemento.

Prieš kelis metus tam tikslui buvo organizuota „Parapijinių Chorų Sąjunga.“ Kaip praktika parodo, jaunimas šiek tiek pradėjo tuo idomautis, nes jau veikla šios provincijos: Chicago (dėl nesuprantamų priežasčių jie buvo pilnu vardu — „Parapijinių Chorų Sąjunga“ pasi-vadinti, bet iš esmės veikia pagal statutą), New Jersey, (Brooklynas tyli — kodėl?), Naujos Anglijos, Wilkes-Barre (vadina savo provinciją „Damos“ chorų, kodėl bijoti „Parap. Chorų S-gos“ vardo?), Pittsburghe organizuojama chorai į vieną didelį išklmėms, bet visai kitu vardu, nors daugumą sudaro parapijos choristai. Nors dar ne visos provincijos išsijudino, bet vis tik ta kryptimi sąjūdis eina pirmyn. Masiniai „Parap. Chorų Sąjungos“ parengimai sutraukia daug publikos ir jaunimas tuo liekasi patenkintas. Jei dar neišsijudino visos provincijos, kalti yra dvasininkija ir patys vargoninkai. Abi šios organizacijos minėtos sąjungos statutą užgyrė, nutarė remti, bet vykdyti kodėl tai bijosi, net viename savo seimų Federacija irgi išnešė užgyrimą. Tat kame čia dalykas? Bene bus tik kaltė apsilėidimo (?)

Sąjungos statute aiškiai aprėžtas tikslas: a. rengti dideles, jungtiniais chorais apylinkėse, bažnytinių giesmių ir pasaulinių dainų šventes; b. palaikyti apylinkės chorų sąjungos narių tarpe glaudžiausius santykius; c. visokeriopais būdais kviesti jaunimą į chorų; d. skelbti apylinkių chorams pavieniui tarpusavių konkursus, atsižymėjusiems skirti dovanas; e. kiekviena proga organizuoti platinti lietuviškąją dainą kitataučių tarpe (dainuojant organizuotai ar pavieniui); f. iš susidariusių apylinkės sąjungos chorų pajamų, laikas nuo laiko, pasiųsti Lietuvon tiek apylinkės chorų sąjungos narių kiek leis lėšos.

APYLINKĖS ŽINIOS

MINĖKIME DARIAUS IR GIRĖNO MIRTIES SUKAKTUVES

Penktadienį, liepos 17 d. sukanka lygiai trys metai, kaip tragingai žuvo mūsų tautos didvyriai — lakūnai a. a. kpt. S. Darius ir lakūnas St. Girėnas. Kaip ir pereitais metais, Dariaus-Girėno Fondas, su pagalba kitų Brooklynno draugijų, rengia išklmingą to įvykio paminėjimą. Taigi Apreiškimo Pan. šv. bažnyčioje šį penktadienį, vadovaujant Fondo pirm. kun. N. Pakalniui, bus atliakyta už a. a. lakūnų vėles gedulingos pamaldos su pamokslu. Gi 8:30 val. vakare Apreiškimo parapijos salėje įvyks viešas šių sukaktuvių paminėjimas, kur dalyvaus kons. P. Daužvardis ir kiti įžymūs kalbėtojai. Muzikališką programą užpildys muz. J. Jankus su Apreiškimo ansambliu. Taipgi čia dalyvaus ir A. L. Dariaus ir Girėno Legijono postas. Įžanga ir parengiamą nemokama.

Visuomenė yra nuosirdžiai kviečiama šiame didvyrių lakūnų mirties sukaktuvių paminėjime gausingai dalyvauti ir visiems bendrai minėti tą tragingą a. a. Dariaus ir Girėno įvykį. A. J. M.

LANKĖSI REDAKCIJOJ

Mokytoja p-lė Marijona Arlauskaitė iš Montreal, Kanados, liepos 11 d. atvyko į New Yorką atostogų. Ji svečiuojasi pas p. A. J. Valantiejus, Maspeth. P-lė Arlauskaitė su poniu O. Valantie. Jiene ir Norveikiene lankėsi „Amerikos“ redakcijoj šį

antradienį, p-lė Arlauskaitė pirkto porą scenos veikalių, tinkamų vaikams vaidinti; mat, ji mokytojauja Montreale, kame yra daug lietuvių vaikų. Anksčiau, kada ten buvo lietuvių kalba mokykloj, ji mokė lietuviškai. Dabar dėsto prancūzų kalbą. P-lė Arlauskaitė yra gimusi ir augusi Montreale, bet puikiai lietuviškai kalba.

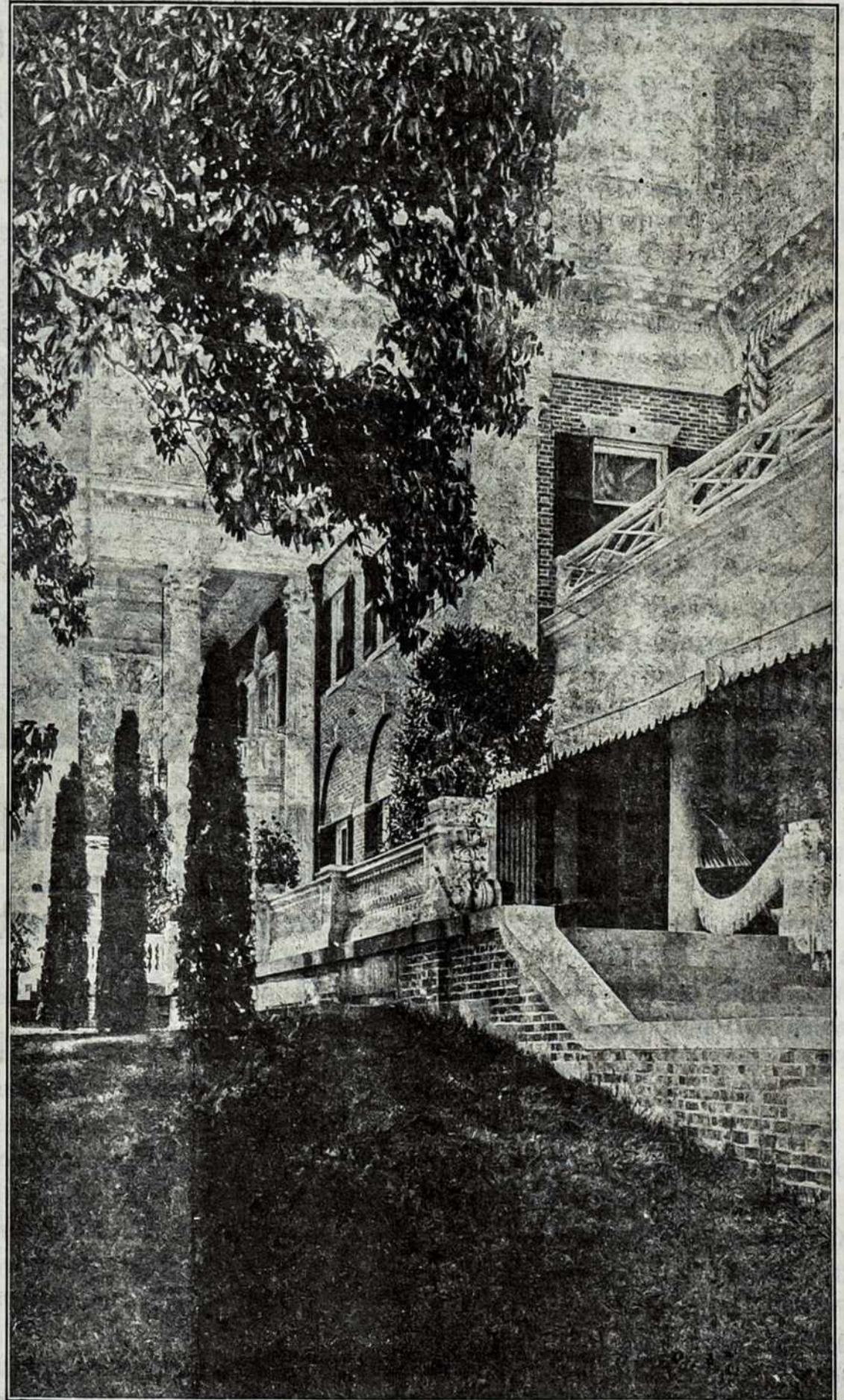
Komp. Juozas Žilevičius, iš Elizabeth, N. J. irgi aplankė redakciją. Jo seriją raštų apie liet. chorų Amerikoje pradėdame spausdinti. Komp. Žilevičius yra vienintelis liet. muzikos istorikas. Jis yra surinkęs daugybę istorinės medžiagos apie Amerikos liet. chorų organizuotę ir jų veikimą per keliasdešimt metų. Tai sunkus, daug pinigų ir energijos kaštuojantis darbas, kuriam muz. J. Žilevičius atsidavęs visa siela.

MISIJŲ REIKALU

Paskirta du Tėvų Marijonų kunigai misijoms Amerikoje — kun. J. Mačiulionis, M. I. C. ir kun. A. Markūnas, M. I. C. Su misijomis pradės važinėti rugsėjo mėnesį. Visi gerb. klebonai, kurie nori gauti misijonierių, prašomi kreiptis sekančiu adresu: Kun. J. Mačiulionis, M. I. C., 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Illinois.

P. S. Prašome gerb. klebonų kaip galima anksčiau savo prašymą atsiųsti, kad būtų galima geriau sudaryti misijų maršrutą.

Kun. J. Mačiulionis, M.I.C., misijų tvarkytojas.

Čia matome didžiulius Marianopolio Kolegijos rūmus. Kolegijos Rėmėjų parama davė Tėvams Marijonams galimybės nupirkti naujus erdvius ir puikius rūmus Thompson, Conn. Čia perkelta Hinsdale, Ill., buvusi aukštoji mokykla. Mokyklai pasiekus atitinkamas aukštumos, high school ir kolegija tapo inkorporuota Connecticut valstybės legislatūroje vardu Marianapolis. Kolegijos vadovybės pasaulėžiūra yra: auklėti lietuvių tėvų sūnus kataliketiškoje dvasioje. Į high school priimami berniukai, baigę vidurinę mokyklą; į kolegiją — baigusieji high school.

"AMERIKA" TIK \$1 IKI METU GALUI

Kas tik norite padaryti didžiausį malonumą savo pažįstamiems ir draugams, prisiųskite \$1 ir jų adresą, o mes siuntinėsim jiems Ameriką iki metų pabaigos. Taigi nepamirškite, kad nuo šiandien iki metų pabaigos „Ameriką“ galite skaityti ir kitiems užrašyti tik už \$1.

Tuoju rašykite: „Amerika“, 423 Grand St., Brooklyn, N. Y.

KATALIKE, TYK ŠIUOS KRASČIUS

„K“ savitraštis. Liet. Universalis Biuras metams \$2.00. 423 Brooklyn, N. Y. AS" vienintelis Amer. katalikų dienraštis. South Oakley Ave. Metams \$6.00 NINKAS" Lietuvių o Darbininkų Sąj. s, išeina du kart i W. Broadway, South ss. Metams \$4.00. Pw 0 S" LRKSA organas, P. O. Box 32, Wilkes Kaina \$2.00 metams. S" savitinis Tėvų žurnalas, 2334 South e, Chicago, Ill. Metams 0.00 NTU ŽODIS" Amer. ivių Katalikų Studentų žurnalas, Marianage, Thompson, Conn. 0.00 RŲ DIRVA" ALK jungos mėnesinis žurnalas, S. Artesian Ave., Chicago, Ill. Metams \$2.00 " Lietuvos Yrių mėn. alas, 4736 So. Wood e, Ill. Metams \$1.80

MASPETH, L. I.

Sekmadienio išvažiavimas į Fort Salongą buvo gausus ir žmonės džiaugėsi graži mišku ir plačiu vandenynu.

Maspetho Altoriaus berniukai atostogauja Fort Salongoj ir labai džiaugiasi pamarese.

Kun. J. Balkūno, Maspetho klebono sutiktuvių vakarienė, kuri įvyks liepos 26 d. 8 val. vakare, žada būti viena iš gražiausių.

Kun. J. Laurynaičio organizuotas Karal. Angelių parbenas grieš kleboną sutinkant.

LEGIONIERIAMS

Dariaus-Girėno 1 Posto nepaprastas susirinkimas šaukiamas trečiadienį, liepos mėn. 22 d., 291 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y.

Darbotvarkėje: Legijono seimam atstovų rinkimas ir įstatų pakeitimų svarstymų svarstymas.

Visi lietuviai veteranai ir buv. kariai bei jūreiviai raginami dalyvauti.

Neseniai Postas padidėjo keliais nariais. Priimti buv. jūreivis Ant. Daukantas ir buv. kariai Kazys Labanas, Jonas Šiaudis ir Simonas Jakštas.

P. Mikalauskas,
Posto vadas.

LIETUVIŲ LEGIJONO
NAUJENOS

Amerikos Lietuvių Legijono trečias seimas įvyks rugpjūčio 1 ir 2 dd., New Britain, Conn., Stasio Radzevičiaus 4 Posto globoje. Posėdžiai prasidės 9 val. ryto Lietuvių salėje, 354 Park St., 3:30 val. popiet miesto gatvėmis vyks paradas, sykiu su Amerikos Legijono valstybine konvencija. Vakare bus vakarienė. Rugs. 2 d. Schuetzen parke vyks Vyriausiojo štabo rinkimai, priesaika ir gegužinė.

Posėdžiams vadovaus vyr. vadas kpt. dr. Jonas A. Bučnis iš Baltimore, Md. Seime dalyvaus visi Vyr. štabo nariai ir 7 postų atstovai. Parade atskiri postai sudarys savo vienetus su vėliavomis. Žygiuos apie 600 lietuvių veteranų.

Apdovanotas K. Šiaučiuinas Kazys Šiaučiuinas iš Simpson, Pa., Purpurinės Širdies Ordino karžygys, kuris, pagijęs nuo žaizdų gautų Prancūzijoje, vėliau savanoriu tarnavo Lietuvos kariuomenėje 4 pėst. pulke, neseniai apdovanotas Lietuvos kariuomenės kūrėjo - savanorio ir Lietuvos Nepriklausomybės medaliais. Šiaučiuinas dalyvaus seime ir deda pastangas sukurti postą Scrantone, Pa.

Veikia 7 postai

Šiuo metu veikia jau 7 Lietuvių Legijono postai. Dariaus-Girėno 1 postas veikia Brooklyn, N. Y., turi 45 narius. Postas Nr. 2 veikia Bostone, kame vieton adv. leit. A. Šalnos neseniai vado vietą užėmė R. Židžiūnas. 3 postui Chicago, Ill. vadovauja Vincas Rekus, buvęs Lietuvos kariuomenės puskarininkas. 4 Stasio Radzevičiaus postas New Britain, Conn. šiuo metu yra veikliausias savo valstybėje ir turi 65 narius, vadovauja Amerikos veteranas V. Vitukynas, 5

postui Bridgeport, Conn. vadovauja buv. Amerikos puskarininkis Ant. Veleckis. 6. Silvestro Stokes postas Waterbury, Conn. turi 80 narių, vadovauja J. Danisevičius. 7 postas Hartford, Conn. jau turi 30 narių.

Lietuvos skolos reikalai

Kaip žinoma, 1919 metais Amerikos organai Prancūzijoje pardavė Lietuvai drapanas, medikamentus ir garvežius. Daugelis tų daiktų buvo niekam tike, gi pokari nės kainos buvo aukščiausios. Tiesioginiai Lietuvai paskolos suteikti nebuvo galima, taigi sudaryta tam tikra korporacija Paryžiuje, kurios skolas vėliau de jure pripažinta Lietuva perėmė ant savęs. 1925 m. galutinai sutarta dėl skolos sumos, ir per 60 metų Lietuva apsiėmė mokėti didelę naštą. Kiti kraštai tokią pašalpą gavo nemokamai. Legijonas dabar siūlys tą skolą panaikinti.

Adj. adv. K. Jurgėla.

EXTRA SUSIRINKIMAS

Lietuvių Namų Savininkų Sąjungos liepos mėn. reguliario susirinkimo vietoje yra šaukiamas ekstra susirinkimas penktadienį, liepos 17 d. 7:30 val. vak. Visi nariai prašomi dalyvauti. Yra kelias dalykų, kurie turi būti apsvaistyti šio susirinkimo metu. Susirinkimas įvyks Broniaus Shalinos salėje (8402 Jamaica Ave., Woodhaven, L. I.).

A. Šližys, sekr.

ATSILIEPKITE,
LAIMINGIEJI

Septintosios Lietuvių Dienos Rengimo Komitetas prašo paskelbti, kad sekanti asmenys laimėjo dovanų paskirstyme:

M. Simonaitienė (621 Quincey St., Brooklyn, N. Y.), kuri turėjo kuponą Nr.

10696. Antroji dovana — \$25.00 tenka P. Dapkevičienei (32-09 Greenpoint Ave., Long Island City) kuponu Nr. 2960. Toliau seka laimėjimai po \$10, kuriuos gauna: Nr. 1442 — P. Lynche. Mt. Vernon, N. Y., Nr. 2156 — Juzepa Paulauskienė, Maspeth, N. Y. (p. Paulauskienė savo dovaną \$10 padovanojo „Amerikai“), Nr. 5823 — Tony Troverze, Jamaica, N. Y.

Po \$5 laimėjo: Nr. 10910 — K. Dailydėnaitė, „Am.“ skaitytoja, Brooklyn, N. Y., Nr. 5403 — p. Kičas, Brooklyn, N. Y., Nr. 5253 — Jos. Dumblys, Brooklyn, N. Y., Nr. 10210 — kun. Virmauskas, „Amerikos“ skaitytojas, So. Boston, Mass.

Po \$2 laimėjo: Nr. 6373 — J. Alčiūnas, Brooklyn, N. Y., Nr. 1805 — kun. Aleksiūnas, Brooklyn, N. Y., Nr. 386 — p. Arbraciauski, Long Island City, N. Y., Nr. 921 — Mrs. Kazlin, Brooklyn, N. Y., Nr. 2166 — p. Jablonskis, Maspeth, N. Y., Nr. 8617 — Philis Vintis, Brooklyn, N. Y., Nr. 5273 — Mrs. F. Yanchis, Brooklyn, N. Y., Nr. 4995 — Cecilija Bukaskas, Brooklyn, N. Y., Nr. 5174 — Juozas Gudaitis, Lietuva.

Laimėjusieji, kurie dar ne gavote dovanų, prašome kreiptis „Amerikos“ redakcijon ir čia jas atsiimti. Būtinai turite atsiimti ir kuponą, kurio numeriu dovaną laimėjote.

Karalienės Angelių Parapijos

PIKNIKAS

ŠI SEKMADIENI
Liepos 19 d.
KLASCIAUS PARKE

Visi parapijiečiai kviečiami dalyvauti.

GERIAUSIOS RUSIES
ANGLYS

Daugiau kaitos už jus pinigų. Jūsų „kaimynai“ naudoja Tru-Ember Coal Co. anglis ir patenkinti. Kodėl jums nepasitarti jų pavyzdžiu.

TRU-EMBER COAL COMPANY

(LIETUVIŲ KOMPANIJA)

485 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1661

AR ESI PASTEBĖJUS TAI,

Kad žmogaus koja čeverykuose pergyvena du trečdalius savo gyvenimo, todėl kankinimas savęs netinkamais čeverykais, gadinimas kojų eikvoja žmogaus sveikatą.

Gydytojų pripažinta tinkamiausiaisiais čeverykais yra tie, kurie yra pasiūti iš šių odų — Kid, Kangaroo ir Calif. Žmogus avėdamas iš minėtų odų, tinkamos miero kojomis čeverykus niekuomet nežinos — corns, callouses, bunions, ir daugel kitų kojų nesmagumų.

Avalinės reikale prašomi kooperuoti Milčiaus krautuvėse, nes čia didelis pasirinkimas visokių stailių, geros prekės, žemos kainos ir mandagus patarnavimas.

LIETUVIS PAS LIETUVI

MILCHUS SHOE SHOPS Inc.

69-21 Grand Ave., Maspeth, L. I.
56-27 Clermont Ave., Maspeth.
66-31 Grand Ave., Maspeth, L. I.
197 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Karal. Angelių Parap.

Ši sekmadienį, Klasčiaus parke, įvyks Karalienės Angelių parapijos piknikas. Visi parapijiečiai malonės į jį atsilankyti.

J. M. Laitis.

SAUGAUS VAŽINĖJIMO
VAJUS

92 Precinct

Nelaimių statistika rodo, kad pernai kiekvienas trečias užmuštas žmogus buvo „jay walker“ — miesto judėjimo taisyklių nepaisantieji, vadinami „jay walker“. Kad ir prie geriausių aplinkybių, toks „jay walking“, kai žmogus pereina gatvę vidury bloko arba visai nepaisydamas signalų, yra blogas ir labai pavojingas. Visuomet gatves reikia pereiti nustatytose vietose ir prisilaikant judėjimo ženklų.

SAUGOK PADANGAS

Daug nelaimių ir nemalonių įvykių dėl neapžiūrėjimo automobilio padangų (tires). Jei padangos išsinešioje — greitai nevažinėk. Kad ir įvyks padangų spro-

gimas (blow-out) važiuojant leistinu greičiu, retai įvyksta didelės nelaimės. Bet prie didelio greičio ir ypač šilam ore, padangų sprogi mas dažnai neša mirtį. Prižiūrėk, kad jos nebūtų per daug išnešiotos ir laikyk vienodą, nustatytą oro spaudimą.

N. Y. Policijos Dept.

IŠ LIETUVIŲ STUDENTŲ
IR ALUMNŲ KLŪBO

Didžiojo New Yorko Liet. Studentų ir Alumnų klubas ruošiasi prie išvažiavimo, kuris įvyks sekmadienį, liepos 26 d. su Connecticut valst. Liet. Stud. ir Alumnų klubu. Išvažiavimas įvyks Jefferson Point, L. I. Šis išvažiavimas ruošiamas priimti Connecticut lietuvių alumnus, atsidėkojimui už jų taip gražų mūsų priėmimą, kuris įvyko pernai Candlewick ežeruose, Conn.

P. M. B.

PALOCIUS SALDAINIŲ

KRAUTUVE

GERIAUSIOS RUSIES

Lengvi užkandžiai, kava, arbata, Hot Chocolate, Pusryčiai, Pietūs ir Vakarienės. Geriausias pasirinkimas AISKRYMAS gamintas namie iš geriausios smetanos. ALUS iš geriausių brauvų. Parengimams priimami užsakymai. Kreipkitės: J. GINKUS, BROOKLYN, N. Y.

495 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Tel.: STagg 2-2306

ALFRED J. WENTZ (VENCIS)
ADVOKATAS

219 So. Fourth Street, Brooklyn, N. Y.
Williamsburgh Bridge Plaza

EVERGREEN 8-9776

JOSEPH GARSZVA

GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.

Telephone: Evergreen 8-7027

GARSAS BAKERY, Inc.

SAVININKAS—A. SHRUPSKIS

Gera Duona—Žmogaus Sveikata

Lietuviai yra sveiki ir stiprūs žmonės todėl, kad jie valgo tikrą Lietuvišką Duoną. „GARSO“ KEPTUVE kepta geriausia Lietuvišką Duoną. Keiksus ir Pyragaičius vestuvėms ir kitokiems pokiliams. Siūnia ir į kitus miestus.

68 So. 2nd Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. Newtown 9-4464

NOTARY PUBLIC

A. J. VALANTIEJUS

UNDERTAKER and ENBALMER

REAL ESTATE

GENERAL INSURANCE

64-41 — 72nd Street, Maspeth, N. Y.

RAPOLAS KRUČAS

Fotografas

65-23 Grand Avenue, Maspeth, N. Y.

(Prieš Mount Olivet kapines)

Tel.: JUNiper 5-0259

PHONE EVERGREEN 7-1312

DR. H. MENDLOWITZ

PERSIKELIA NAUJON VIETON, TAI YRA:

522 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

VALANDOS:

1 iki 3 ir nuo

7 — 8 val. vakare

Sekmadienį:

10 iki 12 val. rytą

FLATBUSH OFISAS randasi 2220 Avenue J.

Tel. Elizabeth 2-8661

Res. Tel. Elizabeth 2-8537

MICHAEL SALIKLIS

Real Estate — Insurance — Notary Public

120 Broad St., Elizabeth, N. J.

Apkainuoja, parduoda

nejudomas nuosavybes,

Sukolektuoja rendas

Minėtuose reikaluose visuomet gausite gerą patarnavimą

Pilnas patarnavimas

Visokios apdraudos ir

bondsų reikaluose

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. J. S. MISEVIČIUS

270 BERRY STREET

VALANDOS:

12-2 p. p.

6-8 vak.

Tel.: EVERgreen 8-8707

DR. JOHN WALUK

161 NO 6th STREET

VALANDOS:

8-10 ryte

1-2 p. p.

6-8 vak.

Eventadieniais susitarus

Tel.: EVERgreen 8-9229

DR. ED. W. ŽUKAUSKAS

1114 FOSTER AVENUE

VALANDOS:

1-2 p. p.

6-8 vak.

Ir pagal sutartį

Tel.: MANfield 6-8787

DR. ALDONA ŠLUPAS

(SLIUPATTE)

179 So. 2nd Street

VALANDOS:

1-2 p. p.

6-8 vak.

Sekmadieniais susitarus

Tel.: EVERgreen 7-7110

DR. A. PETRIKA

(DANTŲ GYDYTOJAS)

221 80, 4th STREET

VALANDOS:

9-12 ryte

1-8 vak.

Penktadieniais uždarė

Tel.: EVERgreen 7-9103

DR. BLADAS K. VENCIS

(DANTŲ GYDYTOJAS)

499 GRAND STREET

VALANDOS:

9-12 ryte

1-8 vak.

Penktadieniais uždarė

Tel.: STagg 2-0706

Namų REpublic 8-8040

TEL Virginia 7-4499

BARRY P. SHALINS

(BRONTIUS P. SALINSKAS)

GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

Grazi, moderniška šarvojimų koplyčia ir polišiu gražus kambariai duodama nemokamai. Samdo automobilius (valsties reikalams. Kainos labai prielaimos.

84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, L. I.

PRIE FOREST PARKWAY

Tel. STagg 2-0783

Night Tel. JUNiper 5-4912

JOSEPH LE VANDA

Laisniuotas Graborius ir Balsamuotojas

NOTARY PUBLIC

337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Namas tas pats, tik miesto patvarkymu pamaitytas numeris buvusio 107 Union Ave.

Tel.: STagg 2-5043

NOTARY PUBLIC

M. P. BALLAS, Inc.

BIELIAUSKAS

GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

660 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Tel.: STagg 2-4409

NOTARY PUBLIC

ALEKS. RADZEVICIUS

GRABORIUS

Priešais Apreiškimo Bažnyčią

Duodu automobilius vestuvėms ir visokiems pokyliams

402 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.

KOSULYS

IS PRIEZASTIES

SALCIO

Yra pašalinamas su daktaro Gryso gydulėmis — BRONCOTONE. Šios gydulės yra sutaisytos sulgių gydytojo receptu. Jos suteikia greitą palengvinimą nuo kosulio ir kitų nesmagumų ryš su šalčiu.

VIDURIŲ NESMAGUMUS

Galima pašalinti su daktaro Gryso GASTRITONE gydulėmis, kurios puikiai veikia vidurių reguliavimui; salina garą ir nervuotumo priežastis, gelbsti pašalinimui viduriuose, susidariusių išmatų.

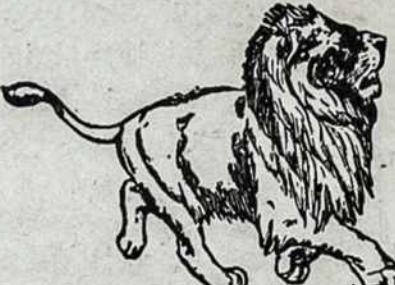
Virš minėtų gydulių galima gauti visose valstietėse arba tiesiai iš:

KENT REMEDIES, INC.

102 Kent Street, Brooklyn, N. Y.

Kodel yra patariama valgyti KAUNO DUONĄ?

Delto, kad yra patentuota Suv. Valstijoje, ilgai nepasenta ir per tai gardžią rūgštį turi. Paragavę, pamatysit skirtumą.

Sveikata — didžiausias tur-

tas pasaly.

Kas nori Kauno duonos, gali

gauti į stubas Brooklyn.

Kreipkitės adresu:

JONAS MIKOLAITIS

380 So. 3rd Street,

Brooklyn, N. Y.

Reikėtų kor

gyti geriau

poezijos, ta

žvilgiu. Kiel

keleta himn

himnus kei